

Verslag en matrix werksessie participatieraad 16 maart 2023

In dit verslag is de input vanuit de werksessie met de participatieraad opgenomen. De vragen en antwoorden die tijdens de presentatie gesteld zijn, staan hieronder.

In de matrix op blz 2 staan de opmerkingen m.b.t. de maatschappelijke doelen opgenomen. In de kolom aan de rechterzijde is aangegeven hoe de input van de participatieraad is verwerkt. Een aantal opmerkingen heeft geleid tot aanpassing van de doelen, overige opmerkingen worden meegenomen bij de uitwerking van deze doelen in de uitvoeringsagenda. De aangepaste doelen zijn opgenomen in bijlage 1 bij dit document (zie helemaal onderaan de matrix). De concept doelen zijn in een eerder stadium besproken met de gemeenteraad. Aanpassingen die hier uit naar voren kwamen zijn **geel gemarkeerd**. De aanpassingen die gedaan zijn op basis van de startbijeenkomst met maatschappelijke partners op 13 maart zijn **blauw gemarkeerd**. Tot slot zijn de concept doelen op 16 maart besproken met de participatieraad. Aanpassingen die hieruit naar voren kwamen zijn **groen gemarkeerd**.

Vragen naar aanleiding van de presentatie

1. Sluit het huidige budget wel aan op de ambities die in dit nieuwe beleidskader gesteld zijn?

In de huidige begroting voor het Sociaal Domein zijn extra middelen beschikbaar voor realisatie van de doelen. Deze extra middelen komen uit o.a. de impuls Jeugd/Wmo 2^e tranche, de brede SPUK vanuit het Rijk en de extra middelen vanuit beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De doelen in het beleidskader sluiten aan op de doelen die aan besteding van deze middelen gesteld zijn. Voorafgaand aan de uitwerking van de doelen in de uitvoeringsagenda wordt door de gemeenteraad geprioriteerd op welke onderdelen de wens is de huidige inzet te continueren of te prioriteren.

2. M.b.t. de kaders vanuit het rijk die aangeven dat er ingezet wordt op 'zelf' lichte begeleiding bieden. Wat betekent zelf in deze context? Dit impliceert dat de gemeente zelf begeleiding gaat bieden, past dat wel bij de rol van de gemeente?

'Zelf' slaat in deze context op de lokale teams, dus het Sociaal Team en het team Jeugd en Gezin. Het Rijk legt op dat vanuit deze uitvoerende teams zelf lichte begeleiding moet worden geboden. Welke aanpassingen in onze lokale teams hiervoor nodig zijn en hoe dit daarmee dus vorm krijgt, wordt nog nader uitgewerkt. Het positioneringsvraagstuk komt daarbij ook aan de orde. We kijken daarbij ook naar hoe andere gemeenten, zoals Montfoort en Oudewater, hun lokale teams hebben vormgegeven en gepositioneerd.

3. Wat betekenen de kaders vanuit het Rijk m.b.t. inkoop? Gaat er ook bepaald worden op welke manier (model) gemeenten moeten inkopen? En geldt dit dan voor Jeugd en Wmo?

Het Rijk legt verregaande kaders op met betrekking tot (gedwongen) samenwerking en inkoop in regio's. Bovendien gaat bepaald worden welke soorten zorg er op welk niveau (regionaal, bovenregionaal of landelijk) ingekocht moeten worden. Ook gaat het Rijk sturen op wijzen van inkoop die gemeenten daarbij moeten hanteren, maar dit wordt allemaal landelijk op dit moment uitgewerkt. Dit geldt vanuit de hervormingsagenda voor Jeugd, maar we nemen de organisatie van Wmo hierin mee.

4. Wat betekent 'nadruk op normaliseren? Kan dit uitgangspunt vanuit het Rijk verwerkt worden in de inkoopkaders?

Nadruk op normaliseren betekent dat meer ingezet wordt op accepteren dat bepaalde (tijdelijke) gedragsuitingen horen bij opgroeien en opvoeden en dat dus niet alles direct gediagnosticeerd of medisch benaderd hoeven worden. Het rijk heeft hier kaders over uitgewerkt die zij verder gaan operationaliseren. Dit onderdeel laten zijn van inkoopkaders kan 1 van die uitwerkingen zijn, net als aanpassing van de Jeugdwet (beperking van de reikwijdte).

5. Het integraal beleidskader is een ambitieus stuk, is dit wel realistisch? Hoe gaan we dit concretiseren?

Het beleidskader stelt doelen voor minimaal de komende vier jaar. De doelen worden geprioriteerd en realistisch en concreet uitgewerkt in de uitvoeringsagenda en kwaliteitsmonitor, hieraan wordt ook een planning gehouden waarmee we de uitvoering prioriteren en temporeren.

Matrix inbreng werksessie participatieraad 16 maart 2023

Inbreng		Hoe verwerkt?
Algemene opmerkingen		
Missie, visie, leidende principes	- Leidende principes: punt 4 en 8 lijken tegenstrijdig met elkaar (zelf regie houden en inwoner in regie) - Mooi dit zo uit te werken. Gaan medewerkers daar ook op beoordeeld worden? Idee om participatieraad stukken waar advies op wordt gevraagd ook aan de hand van deze leidende principes te beoordelen. - Aansluitend hierop: het is belangrijk om als gemeente ook kwaliteitscriteria op te stellen. Zoals streven naar minimaal aantal klachten, doorlooptijd, wachttijd, etc. Dat bewaakt de minimale kwaliteit, ook richting college en raad. Dan kunnen beleidswijzigingen altijd beoordeeld worden op de impact die dit heeft op deze kwaliteitscriteria.	- Leidende principes 4 en 8 andere formulering. - Uitwerken kwaliteitscriteria wordt opgenomen in de kwaliteitsmonitor.
Kansrijk Woerden		
Algemeen	- Toevoegen: informele organisaties worden ondersteund in het werven, binden en vinden van vrijwilligers. Inwoners activeren, meer op inzetten/ meer in investeren. - Is er ook oog voor traumasensitief werken en vroegdiagnostiek van dit soort problematiek? Dit helpt kinderen op een goede manier te begeleiden.	- Subdoel 2b toegevoegd onder thema leefbaar en ondernemend Woerden - Er is op dit moment al aandacht voor vroegdiagnostiek. Dit punt zal waar nodig verder worden opgepakt bij uitwerking in de uitvoeringsagenda.
Doel 1. Bestaanszekerheid	Bij bestaanszekerheid toevoegen subdoel dat voorzieningen (zoals sport en cultuur) toegankelijk zijn voor iedereen waaronder ook voor inwoners met een kleine portemonnee	Subdoel 1b toegevoegd.
Doel 2. Inwoners voor wie betaald werk niet vanzelfsprekend is	- Toevoegen subdoel onder 2. We zetten in op sociaal ondernemerschap - Formulering anders, doelgroep die met begeleiding betaald werk kan doen komt onvoldoende terug in dit doel.	Subdoel 2a toegevoegd, formulering doel aangepast.
Doel 3. Nieuwe woerdenaren	Doel 3 formulering aanpassen: Nieuwe Woerdenaren worden van het begin af aan gestimuleerd om naar vermogen mee te doen. Wat er nu staat impliceert dat zij pas na een warm welkom kunnen mee doen.	Formulering aangepast.
Doel 4. Basisvaardigheden	M.b.t. basisvaardigheden voor in de uitvoeringsagenda: specifiek inzetten op bepaalde doelgroepen want gebrek aan basisvaardigheden kan er ook voor zorgen dat mensen niet verder komen in bijvoorbeeld werk	Dit punt wordt meegenomen in de uitvoeringsagenda
Doel 5. Kansengelijkheid kinderen	- Toevoegen subdoel onder kansengelijkheid: we dragen zorg voor een goede overdracht/doorlopende lijn van de inzet van zorg en ondersteuning van 0-100 jaar. - Toevoegen subdoel onder 5: We zetten extra in op het stimuleren van thuiszitters en vroegtijdig schoolverlaters om maatschappelijk actief te worden en te blijven (doel: JIP) - Toevoegen subdoel onder 5. We volgen jongeren zonder startkwalificatie vanuit het RMC tot 27 jaar	Deze punten zijn toegevoegd onder doel 5.

Gezond en vitaal Woerden		
	Hoe komt de inzet van preventie hier terug?	alle doelen zijn preventief geformuleerd en dragen dus allemaal bij aan preventief werken.
Doel 1. Inwoners langer thuis	M.b.t. eenzaamheid: laagdrempelige ontmoeting helpt. Kan er niet een meldpunt worden opgericht voor mensen die eenzaam zijn?	Suggestie wordt meegenomen in de uitvoeringsagenda
Doel 2. Mentale weerbaarheid	- We zetten in op het vergroten van het sociale netwerk, dit toevoegen bij jongeren. Het gaat hier om de inzet van bijvoorbeeld buddy's, coaches, sociale vaardigheden wat kan helpen bij het vergroten van de veerkracht van jongeren. - M.b.t. mentale weerbaarheid jongeren: het gaat ook om begrip hebben voor mensen en jongeren die 'anders' zijn, elkaar respecteren en je verdiepen in elkaars denkwereld.	Subdoel toegevoegd (2c) Subdoel 2a aangevuld met diversiteit
Leefbaar en ondernemend Woerden		
Doel 1. Voorzieningenniveau fysiek/sociaal	Ontmoetingsplekken creëren. Door bijvoorbeeld bankjes neer te zetten. Het hoeft niet in de huizen van plaats te vinden	Suggestie wordt meegenomen in de uitvoeringsagenda
Doel 2. Sterke lokale ondersteuningsstructuur	- Voor in de uitvoeringsagenda: Inzetten op training en cursus op het herkennen van problematiek (zoals eenzaamheid, dementie etc.) - Één fysiek loket waar je alles kunt vinden aan regelingen, val onder subdoel 2c. Denk dan ook aan echt een fysiek punt waar je formulieren e.d. kunt vinden. Hier ook de koppeling maken met het informatiepunt digitale overheid.	Suggesties worden meegenomen in de uitvoeringsagenda
	Bij 2c. Toevoegen dat behoefte is afgestemd op doelgroepen. Jongeren hebben iets anders nodig dan ouderen of volwassenen.	

Bijlage 1. Verwerking opmerkingen in de leidende principes en maatschappelijke doelen

LEIDENDE PRINCIPES

Op Woerdense wijze

Wij doen ons werk met ons hoofd, hart en handen. Dit doen wij op Woerdense wijze:

1. *We zijn in verbinding en werken vanuit vertrouwen*
2. *We denken vanuit het perspectief van onze inwoners, zoeken actief contact, betrekken hen respectvol en hebben daarbij oog voor diversiteit*
3. *Een klein gebaar maakt een groot verschil.*
4. *We nemen verantwoordelijkheid en houden regie op ons Sociaal Domein*
5. *We leveren kwaliteit gezien vanuit de inwoner*
6. *We werken logisch, transparant en begrijpelijk*
7. *We doen wat nodig is om verschil te maken en leveren daarbij maatwerk*
8. *We laten niet los zolang inwoners ons nodig hebben, maar houden de inwoner in regie.*

Kansrijk Woerden: opgave en doelen

Maatschappelijke opgave: Vergroten kansengelijkheid inwoners

1. **Bestaanszekerheid** versterken o.a. door bestrijden (of voorkomen van) (energie) armoede
 - a) Notitie 'van armoede naar bestaanszekerheid' meenemen in uitvoeringsagenda
 - b) Vrijtijdsvoorzieningen zoals sport, cultuur en buitenschoolse activiteiten zijn voor iedereen toegankelijk
2. Inwoners voor wie betaald werk niet vanzelfsprekend is zijn op maat begeleid naar bij hen passende daginvulling zoals betaald werk op maat, vrijwilligerswerk en/of maatschappelijke activiteiten
 - a) We zetten in op het stimuleren van sociaal ondernemerschap
3. **Nieuwkomers** Nieuwe Woerdenaren krijgen warm welkom en worden van het begin af aan gestimuleerd om naar vermogen mee doen
 - a) Binnen de drie leerroutes wordt er zoveel mogelijk maatwerk geleverd en wordt ook gericht op sociale integratie
4. **Inzet op het verbeteren van de basisvaardigheden** op het gebied van digitalisering en , laaggeletterdheid, rekenvaardigheid en gezondheidvaardigheden
5. **Meer gelijke kansen** voor kinderen vanaf -9 maanden:
 - a) Verbeteren voor- en voegschoolse educatie
 - b) Deelname gelijke kansen alliantie
 - c) NPO middelen (waaronder inzet brugfunctionarissen)
 - d) Inclusief onderwijs (incl geschikte gebouwen)
 - e) JeugdVroegsignalering en preventieve, laagdrempelige hulp en ondersteuning
 - f) Cultuureducatie
 - g) Kansrijke Start (integrale aanpak eerste 1000 dagen i.s.m. consultatiebureau, welzijnspartners, gemeente, volwassenen-GGZ en geboortezorg)
 - h) We dragen zorg voor een warme overdracht en doorlopende lijn van de inzet van zorg en ondersteuning van 0-100 jaar.
 - i) Thuiszitters en vroegtijdig schoolverlaters worden gestimuleerd om maatschappelijk actief te worden en te blijven
 - j) We volgen jongeren zonder startkwalificatie vanuit het RMC tot 27 jaar.
6. We maken informatie toegankelijker en beter vindbaar zodat inwoners en samenwerkingspartners de weg vinden naar de beschikbare informatie, zorg en ondersteuning. Waar nodig worden inwoners ondersteund en begeleid in het vinden van de juiste weg in het vergroten van hun kansengelijkheid. Daarbij is oog voor diverse doelgroepen.

GEZOND EN VITAAL WOERDEN

Maatschappelijke opgave: Bevorderen (veer)kracht en eigen regie: inwoners kunnen omgaan met fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven	
1.	Inwoners gebruiken hun eigen kracht om op een goede manier zo lang mogelijk zelfstandig, of in een woonvoorziening/woonvorm die aansluit bij hun persoonlijke behoeften, in Woerden te wonen. Zodra er passende zorg of (informele) ondersteuning nodig is, zorgen we dat deze toegankelijk is voor degenen die het nodig hebben. We zetten daarbij interventies in op: a) Mantelzorgondersteuning en het bieden van respijtzorg b) Voorkoming en verminderen van eenzaamheid c) Dementievriendelijke gemeente d) Valpreventie e) Beschikbaarheid voorzieningen en verschillende woonvormen
2.	We versterken de mentale weerbaarheid door in te zetten op de eigen kracht en veerkracht bij jeugdigen, jongvolwassenen en hun omgeving a) We zetten in op vermindering van de prestatiedruk: iedereen mag er zijn en is goed zoals hen is. We hebben daarbij oog voor (neuro) diversiteit tussen mensen. b) Er is oog voor een warme overdracht van kwetsbare jongeren naar zelfstandigheid. c) We zetten in op het vergroten van het sociale netwerk van jeugdigen, jongvolwassenen en hun omgeving.
3.	We zetten in op vergroten van geluk en levensvoldoening/zingeving voor alle inwoners door middel van onze culturele, sociale, fysieke voorzieningen en de natuurlijke buitenruimte. We bevorderen een gezonde leefstijl door de keuze hiervoor toegankelijker te maken op het gebied van: a) Rookvrije generatie b) Middelengebruik tegengaan (voor en met jongeren) c) Sport en bewegen (zie ook thema leefbaar en ondernemend Woerden) stimuleren d) Gezonde voeding stimuleren e) Mediawijsheid en gamegedrag f) We houden rekening met sociaal-economische gezondheidsverschillen en zetten waar nodig wijkgericht (in en met de wijk) in.
4.	We zetten in op domeinoverstijgende samenwerking met aanbieders in het medisch domein, huisartsenzorg, wooncorporaties en ons eigen voorliggend veld/de sociale basis.

LEEFBAAR EN ONDERNEMEND WOERDEN

Maatschappelijke opgave: Inwoners doen mee naar vermogen ondersteund in eigen wijk/dorp

1. **Woon- en leefomgeving** nodigt uit tot **sporten/bewegen/ontmoeten**: bevorderen zelf- en samenredzaamheid.
 - a) **Sociale, culturele, educatieve, informatieve en fysieke groenblauwe voorzieningen en de natuurlijke buitenruimte** dragen bij aan vergroten kwaliteit van leven, nodigen uit tot meedoen, verhogen leefbaarheid en **versterken sociale netwerken van inwoners**.
 - b) **Voorzieningen zijn afgestemd op de behoefte per wijk/dorp**.
 - c) **Sport Bewegen** ~~vanzelfsprekend in sociale basis~~: dient preventief doel. Iedereen kan **sporten en bewegen** **en wordt gezien en gehoord bij sportverenigingen**.
 - d) **Cultuur** ~~vanzelfsprekend in sociale basis~~: Iedereen kan cultuur beleven **en uiten**. **Cultuur versterkt creatieve vermogen en de veerkracht van inwoners**.
 - e) **Laagdrempelige, gastvrije en integrale ontmoetingsplaatsen waar functies met elkaar zijn verbonden en** ontmoeting/ondersteuning/advies/activiteiten **aansluiten op behoefte van** inwoners. Programmering en activiteiten voor en door inwoners. Benutten schoollocaties. Goede verbinding bibliotheek/cultureel-maatschappelijke organisaties.
2. **Sterke lokale ondersteuningsstructuur in wijk en dorp**. Advies, ondersteuning/voorzieningen gericht op **verhogen veerkracht**. **Kwetsbare Alle Alle inwoners** veilig thuis in wijk/dorp.
 - a) **Inwoners kennen en respecteren elkaar, zien naar elkaar om en helpen elkaar waar dat nodig is**.
 - b) **Informele organisaties worden ondersteund in het vinden, werven en binden van vrijwilligers**.
 - c) **Inwonersinitiatieven die bijdragen aan de doelen zoals geformuleerd in de maatschappelijke agenda worden ondersteund en gefaciliteerd**.
 - d) **Stevige lokale sociale samenhang aanwezig en sterke (pedagogische) sociale basis afgestemd op de behoefte van diverse doelgroepen per wijk/dorp**. Hierbij wordt de verbinding gezocht met en gebruik gemaakt van inzet/expertise van: ondernemers, bedrijfsleven, instellingen en centra voor zingeving.
 - e) **Laagdrempelige informatie over mentaal welbevinden, zingeving, meedoen, vrijetijdsbesteding kwaliteit van leven, opvoeden, opgroeien, zorg en ondersteuning opvoeden, opgroeien, zorg en ondersteuning-beschikbaar, vindbaar en dichtbij met daarbij oog voor toegankelijkheid van informatie voor meerdere doelgroepen**.
 - f) **Formele en informele organisaties en Woerden Wijzer zijn vindbaar en zonodig fysiek aanwezig op ontmoetingsplaatsen en/of bij vindplaatsen**. **De samenwerking tussen deze partijen is versterkt**.
 - g) Advies- en hulpverlening afgestemd op behoeften: gericht op verhogen eigen regie en veerkracht
 - h) Aansluiting zorg/veiligheid. Inzet vroegsignalering/preventie/interventies: escalatie voorkomen
 - i) **Complexe multi** problematiek wordt integraal en effectief aangepakt **en/of gestabiliseerd ter voorkoming van verdere schade**
 - j) **Kwetsbare jongeren krijgen** passende ondersteuning: **zorgen veiligheid/aanraking criminele circuit voorkomen**